

mů soudům a úřadům Protektorátu, jakož i všem soukromým osobám, jež osvědčí oprávněný zájem, notářům i právním zástupcům, dále dovolí nahlédnouti do jejich seznamů.

Soudy pozůstalostní vyzývají namnoze notáře jako soudní komisaře projednávající pozůstalosti, aby okolnosti zbavení protektorátní příslušnosti zjišťovali a v projednacím protokole stvrdili. Praxe soudů knihovních u darovacích smluv na nemovitosti mně dosud v tom směru známa není.

Německé soudy úřední, u kterých jest za účelem nahlédnutí do uvedených seznamů zakročováno, doporučují dotazy písemné před osobním nahlédnutím. Též není osobní zjišťování při vzdálenosti sídla soudu od sídla notářova namnoze možné, zejména na venkově. Proto vyvíjí se praxe čím dále ve směru písemného vyřizování.

Ježto soudy pozůstalostní naléhají zejména v poslední době velmi na urychlené projednávání pozůstalostí a pokud možno největší vyvarování se průtahů, s druhé strany však vyřizování podobných dotazů patrně z důvodů technických setkává se s delšími průtahy, někdy i několik neděl, doporučuji při projednání okolnost zjišťovat především dotazem u stran a nevyčkávat s předkládáním spisů po vyřízení pozůstalosti až na odpověď německého soudu, nýbrž odpověď tuto dodatečně předložiti pozůstalostnímu soudu, který s vydáním odevzdací listiny do té doby sečká.

Soudy pozůstalostní upozorňují, že pouhé zjištění dotazem účastníků nestačí a žádají, aby dotazy na úřední soudy se staly po zjištění osobních dat osob, ohledně nichž se dotazy činí. Podle nař. z 31. prosince 1939 jsou to dědicové, odkazovníci i obdarovaní, a to patrně i ti, kteří se nároků vzdávají neb v ně nenašupují.

Německé soudy žádají při dotazech zjištění: 1. dne, měsíce a roku narození, 2. místa narození, obojí podle křestního neb rodného listu, jež budiž citován, 3. bydliště, 4. domovské obce.

Doporučuji proto:

I. vyzvatí účastníky v obsilkách, aby přinesli s sebou křestní (rodné) listy, a podle možnosti i listy konskripční a domovské, neb aspoň připravili se na zjištění těchto dat při stáních;

2. stylisovati dotazy (nejlépe tištěné blankety) následovně v řeči německé: „An das deutsche Amtsgericht in Laut Erlaß des Justizministeriums in Prag vom 16. April 1940 G. Zl. 14.463-26/40 in Durchführung des § 2 der Ver. vom 31. Dezember 1939 RGBl. 1940 I. Ste 35, Verordnungsblatt des Reichsprotectors Ste 16, erlaube ich mir als vom Bezirksgerichte in bestellter Gerichtskommissär in der Verlassenschaft nach G. Zl. D. amtlich anzufragen, ob der deutschen Staats-(der Protektorats-)Angehörigkeit für verlustig erklärt wurden: die Erben (die Vermächtnisnehmer):, der laut vorgelegten Tauf-(Geburts-)Schein der vom (laut Angabe) am in Bezirk geboren wurde und nach ... wohnhaft und nach zuständig ist (sein soll) und somit die deutsche Staats-(Protektorats-)Angehörigkeit besitzt. Notariat als Gerichtskommissariat in am“

Tento formulář jest německými soudy přijímán a schválen.

Několik zajímavých rozhodnutí.

Vybral z Bohuslavovy sbírky nálezů nejvyššího správního soudu se svolením JUDr. V. Tomsy, právníckého vydavatelství v Praze — JUDr. Josef Možuta.

Judikatura.

Rozhodnutí nejvyššího správního soudu v Praze.
(Věci finanční.)

(R. 1939.)

9571.

Poplatek nemovitostní: Výhoda, stanovená § 2a) zák. č. 31/1920 Sb. pro převody s rodičů na osoby, které s jejich dětmi v manželství vstupují, není vázána předpokladem, že byla uzavřena smlouva svatební podle § 1217 o. z. o. ve formě notářského spisu.

Na formu manželské smlouvy notářským spisem je vázána výhoda tu stanovená toliko tehdy, jestliže jde o převody nemovitostí mezi snoubenci (Boh. F. 5205, 6435 a j.).

9578.

Poplatek z plné moci (osvobození): Z § 11 popl. zák. nelze dovoditi, že písemná plná moc, připojená k podání kolku pro stému, je od kolku osvobozena.

Podle spisů byla úředním nálezem zemského inspektorátu pro zemské dávky z 30. března 1937 pozastavena nekolkováná plná moc z 25. února 1937, připojená k přiznání k obecní dávce z přírůstků hodnoty nemovitostí.

Osvobození plné moci od poplatku předpokládalo by zvláštní zákonný předpis, kterého však v daném případě není. Dávková pravidla č. 143 z r. 1922 Sb. nemají pozitivního ustanovení v tomto směru.

Stížnost namítá, že podle ustanovení popl. zákona jest plná moc, o níž jde, poplatku prosta, ježto § 11 popl. zákona osvobozuje od kolku přílohy, je-li osvobozeno od kolku podání, k němuž jsou připojeny.

Plná moc, ať již generální či speciální, je písemností, osvědčující projev vůle strany, že zmocňuje určitou osobu, aby jejím jménem a v jejím zastoupení podání učinila, případně, aby za stranu jednala. K podání jest tudíž připojena nikoliv k tomu cíli, aby sloužila jako doklad jeho věcného obsahu, nýbrž aby prokazovala legitimaci procesního zmocněnce za stranu podání činiti nebo za ni před úřady jednati. Se zřetelem k tomu nelze otázku o poplatnosti písemné procesní plné moci posuzovati s hlediska podání, jemuž jest připojena, tedy jako přílohu podle § 11 popl. zák., nýbrž podle jejího vlastního obsahu. Poněvadž pak písemná procesní plná moc osvědčuje uzavření smlouvy mandantní podle § 1005 o. z. o. a násl., nutno její poplatnost posouditi s hlediska saz. pol. 48/111 popl. zák.

9528.

Poplatek vkladní: I. Zápis poznámky zadlužení podle čl. VII zák. č. 120/1931 podléhá poplatku, bylo-li soudní usnesení zápis povolující vydáno za účinnosti tohoto zákona. — II. Připojení t. zv. plom-

by úředníkem, pověřeným vésti pozemkové knihy (§§ 3 a 6 min. nař. č. 5/1872 ř. z.), není meritorním vyřízením knihovní žádosti. — III. Poplatkový zákon pokládá zápis do veřejných knih za úřední úkon.

9618.

Daň rentová. — Řízení správní: I. Ocenění výměnku jiným finančním úřadem k účelům poplatkovým nemůže samo o sobě býti směrodatné pro stanovení hodnoty výměnku k účelům daně rentové. — Zákon o př. d. č. 76/1927 v § 301 nezakazuje výslech syna nebo dcery jako osoby přezvědné, nýbrž dává těmto osobám v odst. 4 pouze právo odepříti výpověď.

9638.

Daň darovací: Písemností podle § 30, odst. 2, cís. nař. č. 278/1915, vystavenou od dárce a zřizující neb osvědčující darování, jest i soudní protokol, ve kterém otec vůči nezletilým dítkám, zastoupeným kurátorem ad actum, prohlásil, že jim daruje určitou částku.

V této příčině stanoví cit. zákonné ustanovení, že listinou, zřízenou o daru, je každá dárce neb obdarováným nebo v jejich zastoupení od jiných osob vyhotovená písemnost, která dar zřizuje neb osvědčuje, ať je písemnost ta opatřena formalitami, potřebnými podle občanského zákona k platnosti daru nebo k průkazu moci, či nikoliv. Ze slovního znění tohoto zákonného ustanovení, jakož i z celého jeho smyslu se pak podává samo sebou, že písemností, od dárce vystavenou a zřizující neb osvědčující dar, jest i soudní protokol, ve kterém otec vůči nezletilým dítkám, zastoupeným kurátorem ad actum, před soudem, chránícím zájmy nezletilců, prohlašuje a svým podpisem potvrzuje (jak se stalo podle nesporného skutkového stavu i v případě daném), že nezletilcům, jichž zájmy soud chrání, určitou částku daruje a jejich dluh tímto promíjí. Při tom je s hlediska cit. zákona ustanovení zcela lhostejno, žádal-li dárce, aby soudní protokol, dar osvědčující, byl s ním sepsán, či stalo-li se tak z vůle a popudu poručenského soudu.

9639.

Daň darovací: I. Z toho, že zřizovatel věna si vyhradil jeho užívání, nelze usuzovati na to, že poskytnutý majetek nemá sloužiti k ulehčení nákladů, spojených s manželským společenstvím. — II. Paragraf 31 cís. nař. č. 278/1915 má na mysli poskytnutí majetku dceři (vnučce) za věno se strany rodičů (prarodičů), t. j. k tomu účelu, aby dcera (vnučka) mohla z poskytnutého majetku zříditi věno svému manželovi, nikoli však pojem věna, jak jej definuje § 1218 o. z. o. s hlediska svatební smlouvy.

Zákon nikde nestanoví, že mohou býti dány věnem jen takové majetkové kusy, které již od zřízení věna poskytují nějaký užitek percipientu, pročez také nelze logicky z toho, že si zřizovatel věna vyhradil užívání téhož, usuzovati na to, že poskytnutý majetek nemá sloužiti k ulehčení nákladů, spojených s man-

želským společenstvím, neboť i věc, která vlastníku nenese užítka, nepozbývá tím zejména, když jde o výhradu užívání třetími osobami na dobu přechodnou, jako v daném případě, kdy si st-lčini rodiče vyhradili užívání poskytnutého majetku na čas svého života, majetkové hodnoty, kteréž lze zásadně použiti k účelu vpředu uvedenému.

Ve směru druhém míří st-lčina námitka zřejmě proti tomu, že žalovaný úřad posuzoval otázku, zda jde v daném případě o věno, výhradně podle § 1218 o. z. o., který sice podává definici věna, avšak pouze s hlediska smlouvy svatební, a že nevzal zřetele k ustanovení § 31 cís. nař. č. 278/1915 ř. z., které upravuje poplatnost věna, tedy upravuje právě otázku, o kterou jde v tomto sporu. Citovaný § 31 pak, mluvě o darování věna, má na mysli poskytnutí majetku dceři (vnučce) za věno se strany rodičů (prarodičů), t. j. k tomu účelu, aby dcera (vnučka) mohla z poskytnutého majetku zříditi věno svému manželovi. To plyne z ustanovení § 788 o. z. o., kterého se § 31 cís. nař. č. 278/1915 ř. z. ve svém bodu 1 výslovně dovolává. Nemá tedy cit. § 31 na mysli pojem věna, jak ho definuje § 1218 o. z. o. s hlediska smlouvy svatební, jejímž kontrahentem je manžel.

9665.

Daň darovací: I. Věcným obsahem povinnosti rodičů vůči dětem, založené na §§ 139 a 141 o. z. o., je poskytování prostředků k opatření výživy, oděvu, bytu a ostatních potřeb životních v poměru přiměřeném stavu a jmění rodičů; nárok dětí, plynoucí z této povinnosti, jest závislý na zjištění, že děti samy těchto prostředků nemají a že si jich také nemohou samy opatřiti. — II. Věnování peněžní částky matkou synovi, vlastnickému majetek po otci zděděný v hodnotě 163.400 K, k částečnému zaplacení trhové ceny za koupenou nemovitost, nelze uznati za plnění alimentární povinnosti podle §§ 139 a 141 o. z. o., prostě darovací daně (§ 30, odst. 1, cís. nař. č. 278/1915 a § 1, písm. b) zák. č. 337/1921). — III. Z ustanovení §§ 139, 140 a 141 o. z. o. nelze vyvoditi závazek rodičů, aby zabezpečili svým dětem hmotný blahobyt poskytnutím části svého jmění.

Zdali dítě neb i rodiče dítěte subjektivně považují prostředky po ruce jsoucí za dostatečné, či nikoliv, a zdali prostředky ty nelze získati jen z výnosu majetku, nýbrž zda k získání jich by bylo třeba sáhnouti i k majetkové podstatě, nemůže padati zásadně na váhu, ježto zákon v té příčině pozitivních předpisů nemá.

9666.

Daň darovací: Ustanovení § 2 zák. č. 178/1937 Sb. o úlevách daně z obohacení lze užiti toliko na případy, kdy převod nemovitosti se stal za účinnosti tohoto zákona, t. j. nejdříve 13. července 1937.

9672.

Daň darovací: Poslední pořízení, v němž otec nařídil, aby do povinného podílu, odkázaného synovi, byla započtena částka, kterou již vyplatil synovinebo za něho a která podle prohlá-

šení synova byla mu vyplácena jako výbava, je i istinou, osvědčující zřízení výbavy, podrobené darovací dani podle § 31, č. 1, cís. nař. č. 278/1915 ve znění zákona č. 337/1921.

O povaze právního jednání rozhoduje po zákonu pravá vůle stran. Pro zjištění této pravé vůle je rozhodný ovšem především obsah listiny, byla-li zřízena; leč zákon nezná překážek, bránících, aby — není-li tomu tak — nebyla pravá vůle stran zjišťována jinak.

9676.

Daň darovací. — Promlčení: I. Do účinnosti zák. č. 178/1937 podléhalo poskytnutí věna nebo výbavy dani darovací, byla-li tu listina, vyhotovená buď zřizovatelem věna nebo výbavy, anebo tím, komu věno nebo výbava se poskytuje, jestliže touto listinou věno nebo výbava se zřizuje neb osvědčuje, lhotejno, zda spis jest opatřen formalitami, jichž je třeba podle občanských zákonů k platnosti poskytnutí věna nebo výbavy, anebo k průvodní moci, či nikoliv. — II. Promlčení lhůta podle zák. č. 31/1878 k vyměření darovací daně z poskytnutí věna nebo výbavy nemůže počítati plynouti dříve, než zřízením listiny o poskytnutí věna nebo výbavy byla povinnost k dani z obohacení vůbec založena.

9661.

Daň dědická: I. Útraty poslední nemoci zůstavitelovy jsou jen tehdy odčitatelnou položkou ve smyslu § 22, odst. 3 cís. nař. č. 278/1915, když byly hrazeny teprve po smrti zůstavitelově a z jeho jmění; byly-li náklady ty zapraveny za života zůstavitelova a ze jmění osoby třetí, může náhradní nárok této třetí osoby býti prokázán jediné způsobem, předepsaným v § 21 prov. nař. č. 397/1915; je zcela nerozhodno, proč takový průkaz nebyl nebo nemohl býti opatřen. — II. Ustanovení § 21 min. nař. č. 397/1915 o tom, jak se prokazují pozůstalostní dluhy a břemena, je kryto zmocňovacím předpisem § 22, odst. 9, cís. nař. č. 278/1915.

9662.

Daň dědická: Uložil-li zůstavitel v posledním pořízení universálním dědici, aby pozůstalé vdově po dobu jejího života platil úroky v určité výši z určitého kapitálu, který po její smrti obdrží ustanovení odkazovníci, jde o odkaz důchodu podle § 687 o. z. o.

Upozornění.

Po upozornění v posledním čísle tohoto časopisu na nutnost zápisu všech přijatých cenností do depositní knihy pod následky přísného disciplinárního stíhání, vznikly v kruzích čtenářů určité pochybnosti, zda tato povinnost postihuje notáře i tehdy, když notář, provozuje praxi s p o r n o u, přijme peněžní hotovost, na př. při vymáhání pohledávek za dluhované zboží, vykonanou práci atp., kdy je příp. vedena exekuce neb dlužník po malých splátkách (třeba jen 10 K týdně) uplácí svůj dluh do rukou zástupce. Výslovně bylo upozorněno, že nejde o deposita svěřená notáři při výkonu n e s p o r n é agendy. K tomu jest podotknouti, že § 1, odst. I. i. f. vl. nař. ze 14. září 1928, č. 160 Sb. z. a n., v úschově peněz a jiných cenných hodnot u notářů nečiní rozdílu, když

praví, že „je lhotejno, byla-li deposita ta převzata v souvislosti s jejich úřední činností jako notářů nebo s jejich činností jako zástupců stran, pokud je jim tato činnost vůbec dovolena“. Je tudíž zcela irrelativní, zda zástupci činnosti notáře je provozována v řízení sporném či nesporném. Rozhodnou je pouze okolnost, že jde o peníze svěřené notáři vzhledem k jeho postavení jako notáře v činnosti z tohoto postavení plynoucí; není tudíž na př. přirozeně takové povinnosti u cenností svěřených notáři pro jeho postavení jako starosty, člena samosprávných korporací, pro jeho funkce ve spolcích a ústavech peněžních atp.

Dr. H.

VĚSTNÍK SPOLKU KANDIDÁTŮ NOTÁŘSTVÍ

Prátelské schůzky kolegů konají se vždy každou prvou sobotu v měsíci v kavárně „Metro“ v Praze I., Národní tř., I. patro vpravo (II. klubovna).

Korespondenci řiďte na adresu: Dr. Jindřich Plzák, náměstek notáře, Praha III., Újezd č. 5.

Kondiční referent jest: Dr. Richard Bébr, náměstek notáře, Žižkov, Lutherova 29.

Dr. Z.

ZE DNE

Úmrtí. Dne 19. září 1940 zemřel pan JUDr. Rudolf Černo-horský, notář v Poděbradech, ve věku 69 let, a dne 1. října 1940 zemřel pan Augustin Černo- ch, notář v Pardubicích, ve věku 57 roků. Čest budiž zachována jejich památce!

Návštěvy u vrchního soudu v Praze. Vrchní soud v Praze sdělil notářské komoře pražské, že návštěvní dny u soudních referentů a zaměstnanců u soudů vůbec, jsou stanoveny na úterý a středu každého týdne od 9 do 13 hod.

Ve sdělení tom se současně žádá, aby návštěvy omezily se na skutečně naléhavé věci a v žádném případě nebyly činěny výjimky, pokud se týče stanovené doby návštěv.

Ministerstvo spravedlnosti v Praze.

Číslo 41.542/40-11.

V Praze dne 12. září 1940.

Označení „Úřad říšského protektora“.

K podnětu pana říšského protektora sdělilo předsednictvo ministerské rady oběžníkem ze dne 9. září 1940, č. 33.713/40 m. r., že adresa dopisů na úřad pana říšského protektora má znít výlučně „An den Herrn Reichsprotektor in Böhmen und Mähren“. Tohoto označení třeba užívati i v textu dopisů, oběžníků a vyhlášek. Jen tehdy, kdyby užitím tohoto výrazu uvnitř textu výnosů a vyhlášek mohl vzniknouti dojem, že je tím míněn pan říšský protektor sám, kdežto ve skutečnosti má být označen jeho úřad, není námitek proti tomu, aby v těchto řídkých případech bylo užito výrazu „Úřad říšského protektora v Čechách a na Moravě“ („das Amt des Herrn Reichsprotektors in Böhmen und Mähren“).

Všechny soudy a justiční úřady necht' postupují přesně podle těchto pokynů.

Notářská komora v Praze vyzývá všechny pp. kandidáty notářství, zapsané v komorním obvodu pražském, aby jí ve lhůtě do 15. listopadu 1940 sdělili, zdali konali presenční službu vojenskou, případně vojenskou službu za války, a v kladném případě, aby zaslali této komoře doklad o této vojenské službě, z něhož by bylo patrné, po kterou dobu tato vojenská služba byla konána. Doklady budou pak vráceny.

Notářská komora v Praze upozorňuje, že následkem nového přecíslování domů, provedeného v některých ulicích pražských, má nyní, pod původní adresou, číslo domu 8, čili Praha II., Žitná ul. č. 8; rovněž tak Spolek notářů českomoravských a redakce a administrace časopisu „České Právo“.

Notářská komora v Praze vyzývá všechny pp. notáře a kandidáty notářství, kteří si nechali touto komorou vystaviti legitimace, aby průkazky této komoře urychleně předložili za účelem úpravy textu ve smyslu nových nařízení, pokud se týče, textu německo-českého